

SAMOKin kehysriihiterveiset: Tehdään opiskelusta aina kannattavaa!

SAMOK muistuttaa, että kehysriihessä tulisi viedä opintotukea suuntaan, jossa opiskelu on aina kannattava vaihtoehto.

SAMOK näkee, että sosiaaliturvan ja opintotukijärjestelmän kehittäminen on välttämätöntä, mikäli osaamistasoa halutaan nostaa. Nykyinen järjestelmä ei kykene tukemaan opiskelijaa muuttuvien elämäntilanteiden aikana. Tämä näkyy erityisesti niissä tilanteissa, joissa opiskelija kaipaasi kaikkein eniten yhteiskunnan tukea. Esimerkiksi opintotukikuukausien määrän tiukentunut sääntely vaikeuttaa tutkinnon loppuunsaattamista. Opintojen hidastuminen voi vaikuttaa myös siihen, voiko opiskelija käyttää jäljellä olevia tukikuukausiaan: Riittämätön opintojen edistyminen voi johtaa opintotuen lakkauttamiseen, joka on voimassa aina siihen saakka, että opiskelija on suorittanut 20 opintopisteen verran opintoja.

Opintotuelta putoaminen voi estää opiskelun täysin. Esimerkiksi työttömyysetuutta hakeneita tai saavia korkeakouluopiskelijoita on kehoitettu keskeyttämään opinnot etuuden menettämisen uhalla ja toimeentulotuen perusosaa on voitu alentaa pitkittyneen opiskelun vuoksi. Viimeisimmän tiedon mukaan toimeentulotuen perusosan alentamisen perusteita sovelletaan kaikkiin niihin opiskelijoihin, joilla on taustallaan suoritettu ammattiin johtava tutkinto. Näin perusosan alentaminen voi koskea myös niitä opiskelijoita, jotka suorittavat ensimmäistä korkeakoulututkintoaan, jonka tukikuukaudet eivät ole käytössä edistymättömien opintojen seurauksena tai tukikuukausien loppumisen vuoksi.

SAMOK on esittänyt opintotukikuukausien kokonaismäärän palauttamista 64:ään, harkinnanvaraisten tukikuukausien ehtojen keventämistä sekä opintotuen piiriin palaamisen helpottamista siten, että opiskelija voi palata opintotuen piiriin osoittamalla päätoimisen opiskelun muilla tavoin, kuten kirjallisella selvityksellä tai suorittamalla 5 opintopisteen verran opintoja.

“Sosiaaliturvaan kohdistuneiden muutosten jälkeen on välttämätöntä, että opiskelijoiden mahdollisuutta käyttää opintotukea parannetaan. Opiskelusta on tehtävä vaihtoehto, jonka valitseminen on aina kannattavaa”, muistuttaa hallituksen jäsen Suvi Savola.

Opiskelun kannattavuuden lisäämisessä on myös kyse opintolainaturvallisuuden parantamisesta. Vuonna 2024 ammattikorkeakoulusta valmistuneiden opiskelijoiden mediaanilaina oli noussut 18 687 euroon ja yhä useampi on huolissaan kyvystään maksaa opintolaina takaisin. Opintolainan turvallisuutta on siis vahvistettava lainapainotteisuuden vähentämisellä sekä korkoavustuksen tulorajoja ja maksuerien määrää kasvattamalla. Myös opintolainahyvityksen ehtoja tulisi keventää siten, että pelkkä sairaus on peruste opintolainahyvitykseen oikeuttavan opiskeluajan pidentämiselle.

“Haluamme, että tuleville ja nykyisille opiskelijoille välitetään selkeä viesti siitä, että hallitus uskoo heihin. Paras keino vahvistaa tulevaisuuden uskoa ovat päätökset, joilla vahvistetaan luottamusta siihen, että myös kompastuneita autetaan.” kertoo hallituksen jäsen Suvi Savola

